

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32D/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9623200459
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Dzurdzík
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:9623200459.1

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD., sudcov JUDr. Anity Filovej a JUDr. Michala Matulníka, PhD. a prísediacich sudcov Mgr. Marcela Drgoňa a Mgr. Evy Kováčechovej, v disciplinárnej veci vedenej proti N.. H. Q., sudkyňi Mestského súdu H. V., na návrh ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky na začatie disciplinárneho konania pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na ústnom pojednávaní dňa 04.09.2024, takto

r o z h o d o l :

Disciplinárne obvinená N.. H. Q., trvale bytom I. X, XXX XX, H., sudkyňa Mestského súdu H. V. sa podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)

uznáva vinnou, že

v čase, keď pôsobila ako sudkyňa Okresného súdu H. V., v jej pridelennej veci pôvodne vedenej na Okresnom súde H. V. pod sp. zn. 21C/93/2010 o žalobe maloletej žalobkyne Y. Y., zastúpenej matkou N. Y. a otcom C. Y. ako zákonnými zástupcami, proti žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky o zaplatenie náhrady škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá mala byť maloletej žalobkyňi spôsobená dňa 24.07.2008, aktuálne vedenej na Mestskom súde H. V. pod sp. zn. B3-21C/93/2010, z nedbanlivosti porušila povinnosť sudcu ustanovenú v § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon o sudcoch a prísediacich“), keď v danej veci spôsobila zbytočné prieťahy tým, že po uplynutí súdom určenej lehoty na vyjadrenie sa k námietke maloletej žalobkyne týkajúcej sa oprávnenia ustanoveného znaleckého ústavu Fakultnej nemocnice v Motole Praha vypracovať kontrolný znalecký posudok, t. j. od 09.07.2019 bola absolútne nečinná až do 18.07.2022, kedy vydala uznesenie, ktorým zmenila subjekt ustanovený na vykonanie kontrolného znaleckého posudku, čím spôsobila prieťahy v trvaní viac ako 3 rokov,

t e d a

porušila svoju povinnosť uvedenú v ustanovení § 30 ods. 4 zákona o sudcoch a prísediacich, podľa ktorého je sudca povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prieťahov,

č í m s p á c h a l a

disciplinárne previnenie podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich.

za to sa jej ukladá:

disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. b) zákona o sudcoch a príseďiacich, a to zníženie funkčného platu o 10 % na obdobie 2 mesiacov.

Podľa § 38 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku je disciplinárne obvinená N. H. Q. p o v i n n á nahradiť štátu trovy disciplinárneho konania vo výške 120 €, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Disciplinárny návrh

1. Dňa 30.08.2023 bol Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd SR“) doručený disciplinárny návrh, ktorým sa ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „disciplinárny navrhovateľ“) domáhala rozhodnutia, ktorým by disciplinárny senát uznal sudkyňu N. H. Q. (ďalej ako „disciplinárne obvinená“) za vinnú zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a príseďiacich.

2. V odôvodnení disciplinárneho návrhu disciplinárny navrhovateľ uviedol, že sa oboznámil s tlačovou správou Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.10.2022 číslo: 54/2022, obsahom ktorej je informácia, že Ústavný súd Slovenskej republiky priznal nálezom v sťažnostiach v mesiaci september 2022 sťažovateľom primerané finančné zadostučinenie v celkovej výške 121 800 €. Na podklade tejto informácie sa ministerstvo oboznámilo s nálezom vydaným Ústavným súdom SR pod č. k. IV. ÚS 354/2022-31 zo dňa 20.09.2022, ktorý sa týka konania v tej dobe vedeného na Okresnom súde H. V. pod sp. zn. 21C/93/2010. Týmto nálezom Ústavný súd SR konštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a Okresnému súdu H. V. prikázal konať bez zbytočných prieťahov. Zároveň sťažovateľom priznal primerané finančné zadostučinenie, maloletej žalobkyni vo výške 4.000,- € a jej rodičom každému vo výške 2.000,- € a náhradu trov konania.

3. Zo spisového materiálu Okresného súdu H. V. sp. zn. 21C/93/2010 zistil, že konanie toho času, t. j. ani po 13 rokoch od podania žaloby nie je stále meritórne rozhodnuté. Žaloba bola podaná na súd dňa 26.07.2010 a vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie disciplinárne obvinenej, ktorá je zákonnou sudkyňou vo veci doteraz. Maloletá žalobkyňa podala v zastúpení rodičov žalobu o náhradu škody proti žalovanému Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky (ako právneému nástupcovi zdravotníckeho zariadenia Detské kardiocentrum SR v Bratislave) za chybný zdravotnícky výkon, operáciu srdca vykonanú dňa 24.07.2008, v dôsledku ktorého je odvtedy úplne imobilná a pripútaná na lôžko s 24-hodinovou starostlivosťou poskytovanou rodičmi. Vzhľadom na potrebu posúdenia vplyvu lekárskeho zákroku na zdravotný stav maloletej žalobkyne a s tým súvisiacu skutkovú zložitost' danej veci bolo v konaní potrebné vykonať znalecké dokazovanie. Z dôvodu, že závery znalcov v prejednávanej veci boli rozporné, okresný súd uznesením zo dňa 30.05.2019 nariadil kontrolné znalecké dokazovanie znaleckým ústavom Fakultnou nemocnicou v Motole Praha. Predmetné uznesenie bolo doručené právneému zástupcovi maloletej žalobkyne dňa 13.06.2019.

4. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 12.06.2019 (deň pred prevzatím predmetného uznesenia právneým zástupcom maloletej žalobkyne) maloletá žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietla ustanovený znalecký ústav (Fakultnú nemocnicu v Motole Praha), nakoľko v minulosti spolupracoval s právneým predchodcom žalovaného a lekári, ktorí sa podieľali na operácii maloletej, aj toho času aktívne spolupracujú so Špecializovaným pracoviskom detskej kardiochirurgie fakultnej nemocnice v Motole Praha. Dňa 28.06.2019 súd vyzval žalovaného, ako aj Fakultnú nemocnicu v Motole Praha, aby sa v lehote 10 dní vyjadrili k námietkam maloletej žalobkyne týkajúcim sa ustanovenia znaleckého ústavu Fakultnej nemocnice v Motole Praha a tiež oznámili, či je táto nemocnica znaleckým

ústavom, príp. ústavom schopným vypracovať zadaný znalecký posudok, príp. ktorý znalecký ústav v Českej republike by bol schopný tento posudok vypracovať. Zároveň im zaslal podania právneho zástupcu maloletej žalobkyne doručené súdu dňa 12.06.2019 a 14.06.2019. Žalovanému bola výzva doručená dňa 28.06.2019. Žalovaný požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie do 23.07.2019, no súd na túto žiadosť nereagoval. Fakultnej nemocnici v Motole Praha bola výzva podľa pečiatky na doručeníke doručená dňa 08.06.2019, avšak vzhľadom na časový sled udalostí vyplývajúcich zo spisu by mal správny dátum byť 08.07.2019.

5. Podaním doručeným súdu elektronicky dňa 15.07.2019, poštou dňa 17.07.2019 sa žalovaný vyjadril k námietkam maloletej žalobkyne a zároveň doložil elektronickú komunikáciu, ktorou oslovil znalecké ústavy v Českej republike na poskytnutie informácie o možnosti vypracovať potrebný znalecký posudok (Všeobecnú fakultnú nemocnicu v Prahe, Fakultnú nemocnicu Olomouc, Inštitút postgraduálneho vzdelávania v zdravotníctve v Prahe, ako aj Fakultnú nemocnicu v Motole Praha). Dňa 24.07.2019 žalovaný doplnil informáciu o doložení elektronickej komunikácie s Vojenskou fakultnou nemocnicou Praha a tiež s Lekárskou fakultou v Hradci Králové. Dňa 24.07.2019 oznámila sama Fakultná nemocnica v Motole Praha súdu, že bola vymazaná zo zoznamu ústavov, kvalifikovaných pre znaleckú činnosť v odbore zdravotníctvo. Okresný súd H. V. následne až uznesením zo dňa 18.07.2022 zmenil subjekt ustanovený na vykonanie kontrolného znaleckého posudku, a to ustanovený znalecký ústav Fakultnú nemocnicu v Motole Praha tak, že namiesto neho ustanovil znalecký ústav (organizáciu) forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. so sídlom v Bratislave. K zmene ustanovených znaleckých ústavov došlo kvôli tomu, že Fakultná nemocnica v Motole Praha nebola zaradená do zoznamu súdnych znalcov.

6. Podľa navrhovateľa obdobie začiatku nečinnosti Okresného súdu H. V. možno vymedziť od 09.07.2019 (čo konštatuje vo svojom náleze č. k. IV. ÚS 354/2022-31 zo dňa 20.09.2022 aj Ústavný súd Slovenskej republiky), kedy uplynula súdom určená lehota na vyjadrenie sa k námietke maloletej žalobkyne týkajúcej sa oprávnenia ustanoveného znaleckého ústavu Fakultnej nemocnice v Motole Praha vypracovať kontrolný znalecký posudok. Od tohto dátumu až do dňa 18.07.2022 nebol zo strany súdu vo veci urobený žiaden úkon. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že disciplinárne obvinená bola v predmetnej veci absolútne nečinná v období od 09.07.2019 do 18.07.2022, t. j. v trvaní viac ako 3 rokov.

7. Zo spisového materiálu nezistil také objektívne relevantné skutočnosti, ktoré by zákonnej sudkyňi bránili v predmetnej veci konať plynulo a bez prieťahov, preto dospel k záveru, že disciplinárne obvinená zavinene nepostupovala v zmysle ustanovení zákona o sudcoch a prísediacich upravujúcich povinnosti sudcu konať plynulo bez zbytočných prieťahov. Jej konanie, resp. nekonanie je takej intenzity, že je opodstatnené vyvodenie jej disciplinárnej zodpovednosti. Z hľadiska subjektívnej stránky disciplinárne obvinená sudkyňa konala vo vedomej nedbanlivosti, pretože vedela, že nedôsledným plnením svojich povinností (spočívajúcim v povinnosti poznať v jej pridelených veciach procesné štádium, v ktorom sa tá ktorá vec nachádza, a v súlade s tým postupovať pri ich vybavovaní bez prieťahov) môže porušiť alebo ohroziť záujem spoločnosti na zabezpečovaní práv osôb na riadny výkon súdnej moci, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí.

8. Záverom navrhovateľ dodal, že sankcia za disciplinárne opatrenie má pôsobiť nielen preventívne, ale má plniť aj represívnu funkciu, aby sa ten ktorý sudca v budúcnosti vyvaroval porušeniu svojich povinností, aby pri plnení funkčných povinností pro futuro tieto vykonával svedomite a zodpovedne tak, aby nedošlo k ich zavineneému porušeniu. S prihliadnutím na všetky vyššie opísané skutočnosti, najmä na dĺžku nečinnosti v konaní o náhradu škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia maloletej žalobkyne, ktorá je úplne imobilná, navrhol, aby disciplinárny senát uznal disciplinárne obvinenú za vinnú zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch a prísediacich a uložil jej disciplinárne opatrenie podľa ustanovenia § 117 ods. 1 písm. b) citovaného zákona, a to zníženie funkčného platu o 30 % na obdobie 3 mesiacov.

II.

Vyjadrenie disciplinárne obvinenej

9. Upovedomenie o začatí disciplinárneho konania bolo disciplinárne obvinenej doručené spolu s disciplinárnym návrhom dňa 03.10.2023, pričom disciplinárne obvinená podala na Najvyššom správnom

súde SR dňa 30.08.2024 svoje písomné vyjadrenie. Ako konštatoval aj Ústavný súd SR vo svojom náleze v tejto veci (sp. zn. B3-21C/93/2010), jednalo sa o skutkovo zložitú prejednávánú vec, primárne s poukazom na nutnosť vykonania znaleckého dokazovania a kontrolného znaleckého dokazovania zabezpečením zahraničnej znaleckej organizácie, čo do istej miery bolo dôvodom predĺženia napadnutého konania. Išlo teda o zložitý spor so zameraním v zdravotníctve s absenciou znalcov a znaleckých ústavov v odbore detská kardiochirurgia, detská neurológia a anesteziológia. Vo veci bolo potrebné nariadiť viaceré znalecké dokazovania (príp. doplnky), pretože v SR ani v ČR v potrebnom znaleckom odvetví bolo zapísaných minimum znalcov alebo znaleckých ústavov, ktoré odmietli vykonať znalecký úkon kontrolného znaleckého dokazovania. V predmetnej veci bolo meritórne rozhodnuté dňa 08.09.2023, vo veci bol rozsudok napísaný v predĺženej lehote 08.11.2023, voči ktorému rozhodnutiu podali žalobcovia odvolanie a spis sa t. č. nachádza na odvolacom súde od 24.07.2024. Tunajší súd zamietol žalobu maloletej žalobkyne, pričom jej právny zástupca už v odvolaní proti rozhodnutiu navrhuje všemožnej snahe žalobe vyhovieť, aby odvolací súd skúmal jej zaujatosť vo veci.

10. Ďalej poukázala na nepriaznivý zdravotný stav od roku 2014, kedy začala pociťovať zdravotné ťažkosti, ktoré vyústili do hospitalizácie a túto absolvovala aj v roku 2015. Od augusta 2016 som začala pociťovať akútne zdravotné ťažkosti, ktoré vyústili zistením onkologického ochorenia, akútnej hospitalizácie. Jednalo sa o náročnú operáciu, kedy 3-krát bojovala o život a bola vo vážnom stave. Na vlastnú žiadosť vo februári 2017 ukončila PN z dôvodu, aby nezaťažovala kolegov, keďže počas hospitalizácie jej do 09.12.2016 od augusta neboli prerozdelené spisy a mala plný nápad. Pre opätovné zhoršenie zdravotného stavu bola opätovne hospitalizovaná dňa 26.11.2019 do 06.12.2019, nútená chodiť na pravidelné kontroly, keďže jej zdravotný stav nie je ani v súčasnosti dobrý.

11. Každoročne z Okresného súdu H. V. odchádzali sudcovia či už do dôchodku, na materské dovolenky, na súd vyššieho stupňa, čo malo za následok nepretržité prerozdeľovanie spisov po iných sudcoch. Bolo potrebné, keďže bolo na súde množstvo reštančných vecí a vecí ústavných sťažností, sa s týmito spismi oboznámiť a konať v nich, čo uberalo v jej pôvodnom oddelení možnosť sa bezprieťahovo venovať pôvodným spisom. Nie je a nikdy nebola sudkyňou, ktorá by zanedbávala svoje pracovné povinnosti, čo vyplýva z ročných štatistických výkazov sudcu za príslušné roky. Ďalej poukázala na prerozdeľovanie vecí po iných sudcoch a na situáciu z dôvodu pandémie COVID od marca roku 2020 a fluktuáciu administratívnych zamestnancov na súde. Negatívnym dôsledkom v jej živote však bolo úmrtie matky 01.03.2022, s ktorou sama žila v spoločnej domácnosti s potrebou poskytovania jej starostlivosti z dôvodu jej zdravotného stavu a vysokého veku, a to od októbra 2021, čo sa s určitosťou odrážalo aj na jej pracovnom živote.

III.

Konanie pred disciplinárnym senátom

12. Najvyšší správny súd SR v prvom rade skúmal, či disciplinárny návrh spĺňa predpoklady pre vecné prejednanie. Dospel k záveru, že disciplinárny návrh bol podaný oprávnenou osobou, obsahuje zákonom stanovené náležitosti a vo vzťahu k skutku vymedzenom v skutkovej vete disciplinárneho návrhu bol podaný v lehote podľa § 14 disciplinárneho súdneho poriadku. Disciplinárny senát len sumarizuje, že disciplinárny návrh bol podaný dňa 30.08.2023, teda pred uplynutím tak objektívnej, ako aj subjektívnej lehoty. Navrhovateľ sa o skutku preukázateľne dozvedel z tlačovej správy Ústavného súdu SR zo dňa 12.10.2022 a teda disciplinárny návrh bol podaný pred uplynutím zákonom stanovenej jednoročnej subjektívnej lehoty. Objektívna lehota uplynie dňa 18.07.2025 s tým, že skutok bol dokonaný dňa 18.07.2022.

13. Z dôvodu zvolenia člena disciplinárneho senátu JUDr. Mariána Fečíka za člena Súdnej rady Slovenskej republiky došlo k zmene zloženia disciplinárneho senátu. Disciplinárne obvinená bola preto s touto skutočnosťou oboznámená. Vo veci sa dňa 04.09.2024 uskutočnilo ústne pojednávanie s tým, že upovedomenie o ústnom pojednávaní bolo stranám riadne doručené a bola zachovaná zákonná lehota na prípravu (§ 28 ods. 3 disciplinárneho súdneho poriadku) tak disciplinárnemu navrhovateľovi, ako aj disciplinárne obvinenej. Na ústnom pojednávaní poverený zástupca disciplinárneho navrhovateľa predniesol disciplinárny návrh v zhode s jeho písomným vyhotovením. K písomnému vyjadreniu

disciplinárne obvinenej uviedol, že neexistovala vedomosť o neexistencii znaleckej organizácii, ktorá by mohla kontrolný znalecký posudok vyhotoviť a zotrval na podanom návrhu.

14. Disciplinárne obvinená na pojednávaní odpovedala na otázky členov senátu a uviedla, že sa pridrižiava dôvodov uvedených vo vyjadrení k disciplinárnemu návrhu. Teda ako dôvod nečinnosti označila náročnosť veci, zlý zdravotný stav, pandemickú situáciu COVID, množstvo a ďalšie prerozdelené veci v oddelení, ako aj rodinné udalosti. Vo veci sa meritórne rozhodlo, žaloba bola zamietnutá a prebieha odvolacie konanie. Očakávala iniciatívu aj zo strany žalobcu, že nájde relevantný ústav, ktorý by bol spôsobilý vypracovať kontrolný znalecký posudok vo veci. Vyššieho súdneho úradníka konať v tejto veci nepoverila. Bola si vedomá, že vo veci treba konať a stále hľadala organizáciu, ktorá by mohla vyhotoviť znalecký posudok. Do spisu nezakladala záznamy o aktivite. Objektívny problém bol, nakoľko nebolo možné ustanoviť znalca, pretože sa opakovanie namietala zaujatosť lekárov z príslušného odboru. Motivovala ju snaha zistiť objektívny stav veci, pretože išlo o uplatnený nárok maloletej žalobkyni a týmto chcela rozhodnúť spravodlivo. Na neprímeranú zaťaženosť upozorňovala v rámci porád, písomne takýto oznam nepodala.

15. Následne predseda senátu postupom podľa § 253 ods. 2 TP v spojení s § 269 TP čítaním podstatných obsahov predložených listín oboznámil nasledovné listinné dôkazy: Tlačová správa č. 54/2022 čl. 17, Nález IV ÚS 354/2022, listiny zo spisu Mestského súdu Bratislava IV spis. zn. B3-21C/93/2010 (čl. 585-587), lekárske správy, štatistické výkazy sudcu za roky 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, Prehľad výkonnosti sudcov január, máj, jún, december 2020, január, marec jún, december 2021, január, jún, júl 2022. Účastníci konania boli poučení jednotlivo ku každému listinnému dôkazu o možnosti nazrieť do neho a vyjadriť sa k nemu, na čo uviedli, že toto právo nevyužívajú.

16. Poverený zástupca disciplinárneho navrhovateľa v záverečnej reči uviedol, že v predmetnej veci sa disciplinárne obvinená odvolávala na namietanie právneho zástupcu žalobkyne o zaujatosti kvalifikovaných znalcov. Z jeho pohľadu to nie je dôvod na to, aby 3 roky vo veci sa nevyzval žiadny inštitút. Podľa jeho názoru 3 roky je dosť dlhá doba na to, aby sa nevyzval žiadny ústav na to, aby vypracoval znalecký posudok. Aj z hľadiska takejto manažérskej nejakej organizácie, ak sudca nemá dostatok času a má veľa práce s inými pridelenými spismi, tak na tento účel sú súdny úradníci, ktorí by sa mali poveriť. Ide v niektorých aspektoch o manažérsku záležitosť zistiť, ktorý ústav je v rámci Slovenskej alebo Českej republiky spôsobilý na vykonanie znaleckého posudku.

17. Disciplinárne obvinená sa v záverečnej reči pridrižovala vyjadrenia k návrhu a uviedla, že ešte pred ustanovením kontrolného znaleckého dokazovania Fakultnej nemocnice v Motole skúmala aj ďalšie nemocnice na Slovensku, ktoré jej samozrejme súčinnosť odmietli. K tým, údajným prieskumom v tom konaní došlo z objektívnej nemožnosti, ako aj s poukazom na jej subjektívne dôvody. Preto navrhovala neuložiť žiadne disciplinárne opatrenie a oslobodenie spod disciplinárneho návrhu.

IV.

Skutkové zistenia a právne posúdenie veci

18. V danom disciplinárnom konaní sa disciplinárne obvinenej kládlo za vinu, že sa dopustila prieskumov na skutkovom základe, že ako zákonná sudkyňa v jej pridelenej veci pôvodne vedenej na Okresnom súde H. V. pod sp. zn. 21C/93/2010 o žalobe maloletej žalobkyne Y. Y., zastúpenej matkou N. Y. a otcom C. Y. ako zákonnými zástupcami, proti žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky o zaplatenie náhrady škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá mala byť maloletej žalobkyni spôsobená dňa 24.07.2008, aktuálne vedenej na Mestskom súde H. V. pod sp. zn. B3-21C/93/2010, z nedbanlivosti porušila povinnosť sudcu ustanovenú v § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, keď v danej veci spôsobila zbytočné prieskumy tým, že po uplynutí súdom určenej lehoty na vyjadrenie sa k námietke maloletej žalobkyne týkajúcej sa oprávnenia ustanoveného znaleckého ústavu Fakultnej nemocnice v Motole Praha vypracovať kontrolný znalecký posudok (prípis zo dňa 28.06.2029), t. j. od 09.07.2019 bola absolútne nečinná až do 18.07.2022, kedy vydala uznesenie, ktorým zmenila subjekt ustanovený na vykonanie kontrolného znaleckého posudku, čím spôsobila prieskumy v trvaní viac ako 3 rokov.

19. Pri posudzovaní zavinenia disciplinárne obvinenej, resp. pri posudzovaní povinnosti disciplinárne obvinenej ako zákonného sudcu vo vyššie označených konaniach Najvyšší správny súd SR vychádzal

zo základného normatívneho rámca daného ustanoveniami (i) § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. („Sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prieťahov; vždy upozorniť predsedu súdu na neprímeraný počet pridelených vecí, ak zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prieťahov“); (ii) § 34 ods. 3 prvá veta zákona č. 385/2000 Z. z. („Sudca má právo na pridelovanie vecí podľa rozvrhu práce tak, aby ich mohol prejednať a rozhodnúť bez zbytočných prieťahov.“); (iii) čl. 2 ods. 1 CSP („Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.“) (iv) čl. 17 CSP („Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprímeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.“), (v) § 157 ods. 1 CSP („Súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.“) ako aj čl. 48 ods. 2 prvá veta ústavy („Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.“).

20. Predtým ako Najvyšší správny súd SR posúdil prieťahy v predmetnom konaní, ustálil východiská, ktorými sa riadil. Hodnotenie nečinnosti sudcu je závislé na mnohých individuálnych okolnostiach ako je napr. celkové množstvo nevybavených vecí sudcu ovplyvňujúce jeho schopnosť a možnosť s vecami priebežne a bez prieťahov pracovať, pracovné zázemie a podmienky včítane organizácie práce podľa rozvrhu práce, druhu a zložitosti agendy, rozhodovací stupeň, správanie účastníkov konania, význam vecí a pod. Pri hodnotení nečinnosti sudcu (disciplinárne obvinenej) Najvyšší správny súd SR vychádzal taktiež zo skoršej rozhodovacej praxe disciplinárnych senátov (pozri napríklad rozhodnutie 6Ds/2/2019 z 31. júla 2020), v zmysle ktorej (i) činnosť každého sudcu má svoje limity a po nikom nie je možné požadovať, aby sa trvalo pracovne prepínal, vystavoval sa nezvládateľným stresom a v prospech nadštandardného plnenia pracovných úloh dlhodobo potlačoval svoj súkromný život; (ii) nie je úlohou disciplinárneho konania postihovať sudcov, ktorí na hranici svojich pracovných možností a schopností (prihliadajúc pri tom i na osobnostné špecifiká a vybavenie sudcu, ale aj súkromie) vybavujú dostatočný počet vecí v požadovanej kvalite, ak im zo strany orgánov zodpovedných za zabezpečenie dostatočných pracovných podmienok pre výkon funkcie sudcu nie je poskytnuté vhodné vybavenie a pracovné prostredie, najmä nadmerným a neprímeraným zaťažením, počtom pridelených vecí, ak za túto disproporciu medzi orgánmi správy súdov a sudcom má zodpovedať len a výlučne sudca nestíhajúci nadmerné množstvo práce.

21. Na druhej strane Najvyšší správny súd SR pri hodnotení nečinnosti sudcu (disciplinárne obvinenej) vychádzal taktiež zo základného všeobecného východiska týkajúceho sa riadneho plnenia si povinnosti sudcu vo vzťahu k prioritizácii vecí v jeho súdnom oddelení, ktoré Najvyšší správny súd SR artikuloval, napr. v rozhodnutí sp. zn. 33D/19/2021 zo 6. júla 2022, podľa ktorého „Ako všeobecné východisko považoval disciplinárny senát povinnosť sudcu prednostne konať najmä (i) vo veciach, v ktorých zákon stanovil presnú lehotu, (ii) vo veciach týkajúcich sa maloletých detí a tiež (iii) vo veciach, na ktorých ukončení je vyšší verejný záujem napr. z dôvodu dĺžky konania a intenzívneho zásahu do práv účastníkov. Konečné rozhodnutie sudcu o tom, aké úkony a v akých veciach bude vybavovať najskôr, je tak výsledkom váženia všetkých týchto kritérií. Práve okolnosť, či sudca má alebo nemá v určitom konkrétnom období pridelené tieto tzv. prednostné veci, predstavuje okolnosti vo vyššie uvedenom zmysle, ktoré sú podstatné pre posúdenie jeho nečinnosti v určitej veci ako konania v zmysle § 122 ods. 1 Trestného zákona. Ak mu takéto povinnosti bránili v konaní v určitej veci do tej miery, že v nej s ohľadom na svoj pracovný čas (§ 39 zákona o sudcoch) alebo hranice pracovného nasadenia, ktoré od sudcu možno vyžadovať, konať nemohol, potom nebol povinný v tejto veci konať „s ohľadom na okolnosti“ podľa § 122 ods. 1 Trestného zákona a takéto jeho nekonanie nemožno považovať za disciplinárneprávnou relevantné konanie. Takýmto nekonaním tak sudca neporuší svoju povinnosť podľa § 30 ods. 4 zákona o sudcoch, takže ním nespácha ani disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona o sudcoch. V súvislosti s prioritou konania v reštančných veciach (vo veciach starších ako jeden rok) disciplinárny senát uvádza, že tá vyplýva z toho, že čím je konanie dlhšie, tým viac zasahuje do základných práv účastníkov, čomu preto musí zodpovedať aj povinnosť sudcu venovať dlhotrvajúcim konaniam zvýšenú pozornosť. Reštančné veci je preto spravidla potrebné uprednostniť pred inými vecami, ktoré nemajú žiadnu prioritu. Zároveň platí, že sudca je povinný v záujme ochrany práv účastníkov konania v prípade veľkého počtu reštančných vecí, ktoré nemožno považovať za prednostné z iného dôvodu ako dĺžky ich konania, uprednostniť veci staršie pred vecami obdobne skutkovo a právne obtiažnými, ktoré na súd napadli neskôr.“.

22. V súvislosti s prístupom k posúdeniu subjektívnej stránky disciplinárneho previnenia sudcu za prietahy v konaní poukazuje disciplinárny senát na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 31D/9/2021 zo dňa 3. mája 2022, podľa ktorého „Podľa § 122 ods. 1 Trestného zákona (v spojení s § 150 zákona č. 385/2000 Z. z.) sa konaním rozumie aj opomenutie takého konania, na ktoré bol páchatel' podľa okolností a svojich pomerov povinný. Judikatúra k citovanému ustanoveniu sa sústredila na posúdenie otázky, čím ma byť založená povinnosť konať, a napospol dospela k záveru, že má ísť o povinnosť právnu alebo aspoň povinnosť podobnej právnej sily (porov. rozsudok Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 5 Tz 2/87, judikát R 7/1988, rozsudok Najvyššieho súdu SSR sp. zn. 5 Tz 81/76, judikát R 25/1977). Trestnoprávne (a aj disciplinárnoprávne) relevantné môže byť nekonanie len za predpokladu, že existuje aspoň vo všeobecnosti takáto povinnosť, ktorá zaťažuje aj páchatela. Judikatúra sa však podrobnejšie nezaoberala výkladom pojmov „podľa okolností a svojich pomerov“. Tieto pojmy sú pojmami, ktoré individualizujú rozsah a obsah povinnosti, aká zaťažuje konkrétneho páchatela v konkrétnej situácii. Inak povedané, aby sa nekonanie stalo konaním v zmysle § 122 ods. 12 Tr. zák., je nevyhnutné, aby sa páchatel', ktorý vo všeobecnosti má určitú povinnosť, ocitol v takých konkrétnych okolnostiach, že na základe tejto povinnosti musí niečo konkrétne vykonať na ochranu záujmu chráneného príslušným trestným alebo disciplinárnym predpisom. (...) Osobitnú podmnožinu problematiky, či nekonanie predstavuje porušenie konkrétnej povinnosti konať na ochranu príslušnému chráneného záujmu, predstavujú situácie, v ktorých by konajúci mal mať viacero takýchto konkrétnych povinností súčasne, avšak nemôže takto konať, pretože to z rôznych dôvodov nie je možné. Doktrína v tejto súvislosti hovorí o tzv. kolízii povinností, o ktorú ide, ak by konajúci mal súčasne splniť aspoň dve povinnosti, ale môže splniť len jednu z nich za cenu toho, že druhú nesplní [porov. napr. Erb, V., Schäfer, J. (eds.): Münchener Kommentar zum StGB. 4. vydanie, 2020, marg. č. 251 a nasl.]“.

23. Aplikujúc východiská zhrnuté vyššie v tomto rozhodnutí pristúpil Najvyšší správny súd SR k posúdeniu plnenia si povinností (viď základný normatívny rámec sumarizovaný tohto rozhodnutia vyššie) disciplinárne obvinenej v konaní označených disciplinárnym navrhovateľom a to v kontexte ňou tvrdenej enormnej zaťaženia súdneho oddelenia s cieľom identifikácie prípadnej kolízie povinností disciplinárne obvinenej a posúdenia jej následného riešenia. V roku 2019 mala disciplinárne obvinená pridelených 273 vecí, prerozdelených 63 vecí, rozhodnutých 358 vecí, vybavených 326 vecí a nevybavených 445 vecí. V roku 2020 mala pridelených 295 vecí, rozhodnutých 365 vecí, vybavených 340 vecí a nevybavených 400 vecí. Ďalej ako vplyva zo štatistických listov v roku 2021 v januári mala nerozhodnutých 379 vecí a nevybavených 501 vecí, v decembri mala nerozhodnutých 254 vecí a nevybavených 322 vecí. V roku 2022 mala v januári nerozhodnutých 253 vecí, nevybavených 327 vecí a v decembri mala nerozhodnutých 249 vecí a nevybavených 334 vecí. Najvyšší správny súd SR dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že disciplinárne obvinená sudkyňa rozhodne nepatrí k tým sudcom, ktorí by jednak nevybavovali (v rovine celkového počtu) dostatočné množstvo vecí, nepatrí ani k sudcom, ktorí by nemali kvalitné rozhodnutia, resp. ani k sudcom, ktorí by nevyužívali fond pracovného času.

24. Je nevyhnutné prijať záver, že skutok tak, ako bol vymedzený v disciplinárnom návrhu bol jednoznačne preukázaný na základe vykonaných dôkazov (sp. zn. B3-21C/93/2010) a obdobie nečinnosti (prietahov) konštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. k. IV. ÚS 354/2022-31 zo dňa 20.09.2022, ktorý sa týkal konania vedeného na Okresnom súde H. V. pod sp. zn. 21C/93/2010. Zhrňujúc vyššie uvedené, disciplinárny senát uzavrel, že disciplinárne obvinená svojím zavinením spôsobila prietahy v konaní, keď v období od 09.07.2019 bola absolútne nečinná až do 18.07.2022, kedy vydala uznesenie, ktorým zmenila subjekt ustanovený na vykonanie kontrolného znaleckého posudku, čím spôsobila prietahy v trvaní viac ako 3 rokov. Týmto konaním porušila povinnosť sudcu ustanovenú v § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach. Z hľadiska subjektívnej stránky disc. obvinená konala vo vedomej nedbanlivosti, pretože vedela, že nesplnením si povinnosti môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom. Sudca musí poznať procesné štádium vo svojich pridelených veciach a v súlade s tým postupovať pri ich vybavovaní bez zbytočných prietahov. Uvedený záver disciplinárneho senátu nemôže zvrátiť ani argumentácia disciplinárne obvinenej, že na poradách upozorňovala na neprímerané zaťaženie, navyše keď splnenie notifikačnej povinnosti podľa § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. nebolo žiadnym spôsobom preukázané.

V.

Disciplinárne opatrenie

25. Pri rozhodovaní o sankcii prihliadal najvyšší správny súd najmä na ustanovenie § 117 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z., podľa ktorého „Disciplinárny senát pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliada najmä na rozsah a povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, následok a mieru zavinenia.“. K záveru o nečinnosti v trvaní viac ako 3 roky v podstate dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky s tým, že nečinnosť sudcu v časovom úseku takej dĺžky je neakceptovateľná doba, a to aj pri akceptovaní skutočnosti, že vec bola skutkovo náročnejšia s ohľadom na nevyhnutnosť vykonať znalecké dokazovanie. Žaloba vo veci vedenej na Okresnom súde H. V. pod sp. zn. 21C/93/2010 (t. č. na Mestskom súde H. V. pod sp. zn. B3-21C/93/2010) bola pritom podaná dňa 26.07.2010 a vec nie je doposiaľ vybavená (právoplatne skončená).

26. Pri určovaní disc. opatrenia Najvyšší správny súd SR podľa § 117 ods. 6 zákona o sudcoch zobral na zreteľ skutočnosť, že disciplinárne obvinená nebola do súčasnosti nikdy disciplinárne trestaná. Jedná sa o výborne hodnotenú sudkyňu, ktorá s ohľadom na štatistické výkazy dosahuje aj v počte rozhodnutých vecí kladné výsledky. Rovnako zobral do úvahy, že obdobie nečinnosti, ktoré Najvyšší správny súd SR považoval za disciplinárne previnenie, trvalo viac ako tri roky. Sankcia ako disciplinárne opatrenie musí pôsobiť nielen preventívne (aby sa sudca vyvaroval porušovaniu svojich povinností), ale rovnako plní aj funkciu represívnu, teda musí reprezentovať dostatočnú ujmu na právach toho, kto právnu povinnosť porušil a to v relácii k povahe spáchaného skutku. Preto vzhľadom na dĺžku nečinnosti disciplinárne obvinenej v konaní o náhradu škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia maloletej žalobkyne, ktorá je imobilná (ako aj samotný postoj disc. obvinenej, ktorá uvádzala, že týmto spôsobom konala v prospech žalobkyne, pretože chcela zistiť objektívny skutkový stav) považoval disciplinárny senát za neadekvátne uloženie disc. opatrenia napomenutia, ale pristúpil k uloženiu prísnejšej sankcie. So zreteľom na všetky tieto skutočnosti najvyšší správny súd považoval za nevyhnutné uložiť disc. obvinenej zníženie platu o 10 % na obdobie dvoch mesiacov.

27. Na základe týchto skutočností Najvyšší správny súd SR rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. O náhrade trov disciplinárneho konania rozhodol Najvyšší správny súd SR tak, že disciplinárne obvinenej (ktorú uznal za vinnú), uložil podľa § 38 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku povinnosť nahradiť štátu trovy disciplinárneho konania paušálnou sumou vo výške stanovenej v § 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 434/2021 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov disciplinárneho konania.

28. Rozhodnutie o vine prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0.

29. Rozhodnutie o disciplinárnom opatrení prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 4:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.